

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

BANČNI NADZOR

Osnutek vodnika za ocenjevanje prošenj za pridobitev licence – drugi del

Ocenjevanje kapitala in poslovnega
načrta

BANKENTOEZICHT

September 2018

BANKTILLSYN BANKU UZRAUDZĪBA

BANKŪ PRIEŽIŪRA NADZÓR BANKOWY

VIGILANZA BANCARIA

BANKFELÜGYELET

BANKING SUPERVISION

SUPERVISION BANCAIRE BANČNI NADZOR

MAOIRSEACHT AR BHAINCÉIREACHT NADZOR BANAKA

BANKING SUPERVISION

PANGANDUJSJÄRELEVALVE

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKOVNI DOHLED

БАНКОВ НАДЗОР

BANKTILLSYN

BANKENAUF SICHT

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ PANKKIVALVONTA

SUPRAVEGHERE BANCARĂ BANKOVÝ DOHL'AD

SUPERVIŽJONI BANKARJA

SUPERVISIÓN BANCARIA

BANKING SUPERVISION

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKENAUF SICHT

Kazalo

1	Predgovor	2
2	Pravni okvir	3
3	Ocenjevanje prošenj za pridobitev licence	4
3.1	Kapital	4
3.2	Poslovni načrt in organizacijska struktura	10

1 Predgovor

ECB je 23. marca 2018 objavila Vodnik za ocenjevanje prošelj za pridobitev licence¹ (v nadaljnjem besedilu: vodnik ali vodnik za pridobitev licence). Vodnik določa splošna načela v zvezi z izdajo dovoljenja, in sicer glede obsega zahtev za izdajo dovoljenja in glede ocenjevanja prošelj za pridobitev licence.

Drugi del je sestavni del vodnika za pridobitev licence in vsebuje podrobne napotke o nadzorniških pričakovanjih ECB v zvezi s kapitalom, ki ga morajo imeti banke z novo pridobljeno licenco, in s poslovnim načrtom.² Zato je treba vodnik in drugi del brati skupaj kot en dokument.³

Splošna načela v zvezi z izdajo dovoljenja in obseg zahtev za izdajo dovoljenja iz že objavljenega vodnika torej veljajo tudi za drugi del.

Podobno kot pri že objavljenem vodniku za pridobitev licence je namen drugega dela zagotoviti večjo transparentnost morebitnim prosilcem ter s tem izboljšati razumevanje postopkov in kriterijev, ki jih ECB uporablja pri ocenjevanju prošelj za pridobitev licence. Namen transparentnosti je tudi olajšati postopek pridobivanja licence. Vodnik za pridobitev licence ni pravno zavezujoč, ampak je praktično orodje, ki je v pomoč prosilcem in vsem subjektom, udeleženi v procesu izdaje dovoljenja, s čimer omogoča nemoten in učinkovit postopek in oceno.

¹ [Vodnika za ocenjevanje prošelj bank in finančnotehnoloških kreditnih institucij za pridobitev licence.](#)

² Ti napotki se nanašajo na razdelek 5.1 o kapitalu in razdelek 5.2 o poslovnem načrtu v vodniku za pridobitev licence.

³ Zato drugi del vodnika velja tudi za prošnje finančnotehnoloških subjektov za pridobitev licence.

2 Pravni okvir

Za drugi del vodnika se uporablja enak pravni okvir, kot je opredeljen v razdelku 2 vodnika. Členi uredbe o EMN,⁴ okvirne uredbe o EMN⁵ in direktive o kapitalskih zahtevah (CRD IV),⁶ navedeni v vodniku, veljajo tudi za drugi del.

Drugi del vodnika upošteva tudi usmeritve, ki jih je ECB skupaj s pristojnimi nacionalnimi organi razvila glede praks in postopkov v zvezi z enotnim mehanizmom nadzora (EMN). Upošteva tudi končno poročilo o tehničnih standardih – Final report on draft Regulatory Technical Standards under Article 8(2) of the CRD IV and draft Implementing Technical Standards under Article 8(3) of the CRD IV (EBA/RTS/2017/08 in EBA/ITS/2017/05) – ki jih je razvil Evropski bančni organ (EBA) in bodo zavezujoči za ECB, ko jih bo sprejela Evropska komisija v skladu s členi 10 do 15 Uredbe (EU) št. 1093/2010.

⁴ Uredba Sveta (EU) št. 1024/2013 z dne 15. oktobra 2013 o prenosu posebnih nalog, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij, na Evropsko centralno banko (UL L 287, 29. 10. 2013, str. 63).

⁵ Uredba (EU) št. 468/2014 Evropske centralne banke z dne 16. aprila 2014 o vzpostavitvi okvira za sodelovanje znotraj enotnega mehanizma nadzora med Evropsko centralno banko in pristojnimi nacionalnimi organi ter z imenovanimi nacionalnimi organi (okvirna uredba o EMN) (ECB/2014/17) (UL L 141, 14. 5. 2014, str. 1).

⁶ Direktiva 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij in investicijskih podjetij, spremembi Direktive 2002/87/ES in razveljavitvi direktiv 2006/48/ES in 2006/49/ES (UL L 176, 27. 6. 2013, str. 338).

3 Ocenjevanje prošelj za pridobitev licence

3.1 Kapital⁷

Nadzorniki v okviru ocenjevanja prošelj za pridobitev licence ocenijo znesek, kakovost, izvor in sestavo kapitala kreditne institucije prosilke.⁸ Nadzorniki ocenijo kapitalske potrebe za vse prošnje, ne glede na to, ali gre za začetno dovoljenje, dovoljenje v kontekstu združitve ali prevzema, prošnjo za ustanovitev premostitvene banke ali razširitev obsega obstoječega dovoljenja. Pri oceni kapitalskih potreb se upošteva stanje v času, ko se presoja o dovoljenju, pa tudi kapitalske potrebe, predvidene za določeno obdobje.

Med praksami pristojnih nacionalnih organov za določanje ravni potrebnega kapitala so bile ugotovljene razlike, zato velja razjasniti dva osnovna koncepta.

Zahteve glede ustanovnega kapitala

Zahteve glede ustanovnega kapitala se nanašajo na absolutni minimalni znesek kapitala, ki ga mora imeti kreditna institucija v skladu z nacionalno zakonodajo. Ustanovni kapital je treba v celoti vplačati v času izdaje dovoljenja⁹ in ga je nato treba vzdrževati ves čas obstoja kreditne institucije, v skladu s členom 93 uredbe o kapitalskih zahtevah (CRR). CRD IV določa, da je minimalni znesek ustanovnega kapitala 5 milijonov EUR.¹⁰ Nekatere države članice so pri prenosu CRD IV v nacionalno zakonodajo določile višje mejne vrednosti ustanovnega kapitala. V takšnih primerih se za določitev ustanovnega kapitala uporablja ta višja mejna vrednost.

Kapitalske zahteve

Kapitalske zahteve se nanašajo na znesek kapitala, ki ga mora kreditna institucija vzdrževati po pridobitvi dovoljenja, in sicer za absorbiranje možnih izgub in zmanjšanje tveganj, povezanih z njenimi dejavnostmi. Kapitalske zahteve se ocenijo v času pridobitve dovoljenja, in sicer na podlagi prosilčevega poslovnega načrta in

⁷ Ta razdelek se nanaša na razdelek 5.1 o kapitalu v vodniku za pridobitev licence.

⁸ Odvisno od posebnih okoliščin posameznega primera, prosilec ni vedno subjekt, ki naj bi se mu izdalo dovoljenje za opravljanje bančnih storitev. Lahko je denimo predlagan delničar oz. delničarji pravne osebe, ki bo ustanovljena, ko bo pridobila dovoljenje.

⁹ Razen kadar nacionalna zakonodaja izrecno preprečuje, da bi bil ustanovni kapital vplačan že vnaprej. V tem primeru se v odločitev ECB lahko doda odločilni pogoj, s čimer dovoljenje za opravljanje bančnih storitev začne veljati šele, ko je ustanovni kapital v celoti vplačan.

¹⁰ Ta določba ima nekaj posebnih izjem. Za podrobnosti glej člen 12(4) CRD IV. Za nekatere kategorije kreditnih institucij so minimalne zahteve glede ustanovnega kapitala lahko tudi nižje od 5 milijonov EUR.

njegove predvidene aktivne, prilagojene kreditnemu, operativnemu in tržnemu tveganju. Veljajo tako za samostojne subjekte kot tudi za skupine, ki so podvržene konsolidiranemu nadzoru.

Kakovost kapitala

V skladu s členom 72 v povezavi s členom 25 CRR kapital institucije sestavlja vsota navadnega lastniškega temeljnega kapitala (členi 26 do 50 CRR), dodatnega temeljnega kapitala (členi 51 do 61 CRR) in dodatnega kapitala (členi 62 do 71 CRR).

Da bi bilo zagotovljeno dosledno ocenjevanje tega, kako močna je kapitalska osnova kreditne institucije, so se poenotila pravila o tem, kateri elementi lahko sestavljajo kapitalsko osnovo. CRR opredeljuje, kateri kapitalski instrumenti in postavke se lahko priznajo za elemente kapitala.

Nadzorniki med ocenjevanjem preverijo, ali kapital sestavljajo priznani elementi, s čimer se zagotavlja kakovost kapitala.

Pričakuje se, da je kapital institucije jasno ločen od drugih sredstev, ki jih ima lastnik, ker mora ostati v celoti na voljo kreditni instituciji in ga lahko neomejeno uporablja izključno slednja.

Količina pričakovanega kapitala ob pridobitvi dovoljenja

Nadzorniki ocenijo sposobnost kreditne institucije, da vzdržuje zadostno raven kapitala v določenem časovnem obdobju, tj. navadno tri leta. V ta namen ocenijo poslovni načrt kreditne institucije prosilke ter ovrednotijo dejavnosti, ki jih bo izvajala, in z njimi povezana tveganja.

ECB pričakuje, da bo kapital kreditne institucije ob pridobitvi dovoljenja zadostoval, da absorbira izgube, ki bodo posledica njene izpostavljenosti tveganju v tem obdobju.

Poslovni načrt naj vsebuje osrednji scenarij ter tudi zaostren, a verjeten neugoden scenarij za prva tri leta poslovanja. V okviru skupne ocene poslovnega načrta nadzorniki pregledajo in preizkusijo napovedi po osrednjem in neugodnem scenariju.

Standardna praksa je, da se za določitev ravni pričakovanega kapitala ob pridobitvi dovoljenja naredi več izračunov, njihovi rezultati pa se primerjajo:

- Prosilec naprej oceni kapitalske zahteve za vsako od prvih treh let delovanja in ugotovi, kateri od treh zneskov je najvišji.
- Potem se ta znesek primerja z zahtevami glede ustanovnega kapitala po nacionalni zakonodaji in se določi, kateri od obeh zneskov je višji.
- Nazadnje se predvidene kumulativne izgube (če obstajajo) v prvih treh letih delovanja po osrednjem ali neugodnem scenariju kreditne institucije (tiste, ki so višje) prištejejo najvišjemu znesku, ugotovljenemu v drugem koraku. Ti trije koraki so osnova za izračun skupnega zneska kapitala, ki ga mora imeti kreditna institucija na voljo ob pridobitvi dovoljenja (tj. pričakovani kapital ob pridobitvi dovoljenja).

Izračun pričakovanega kapitala ob pridobitvi dovoljenja temelji na prosilčevem poslovnem načrtu in temeljnih predpostavkah za prva tri leta delovanja. Namen tega je vzpostaviti raven kapitala, ki naj zagotovi, da kreditna institucija v prvih letih delovanja izpolnjuje ocenjene zahteve glede kapitala.

Zato je običajna praksa, da pristojni organi, vključno z ECB, poleg zahtev glede ustanovnega kapitala določijo tudi dodaten individualen tveganju prilagojen blažilnik. Zahteve glede ustanovnega kapitala mora kreditna institucija namreč izpolnjevati ves čas obstoja, zato tega kapitala ne more uporabiti za absorbiranje morebitnih izgub.

Pričakovani kapital ob pridobitvi dovoljenja torej ni opredeljen samo kot raven kapitala, ki zagotavlja izpolnjevanje zahtev v tistem trenutku, ampak tudi kot raven kapitala, ki zagotavlja izpolnjevanje tako kapitalskih zahtev kot tudi zahtev glede ustanovnega kapitala v prvih letih delovanja.

Razpoložljivost kapitala

Razlikuje se med tistim delom pričakovanega kapitala ob pridobitvi dovoljenja, ki ga je treba v celoti vplačati v času pridobitve dovoljenja, in preostankom, ki ga je mogoče kriti s kapitalskimi viri.

Najvišji znesek bodisi zahtevanega ustanovnega kapitala bodisi zahtevanega kapitala ter izgube v prvem letu delovanja (kot jih predvideva prosilec) so osnova za izračun zneska, ki mora biti v celoti vplačan v času pridobitve dovoljenja.

ECB pričakuje, da bo razlika med zneskom, ki ga je treba v celoti vplačati v času pridobitve dovoljenja, in med skupnim pričakovanim kapitalom ob pridobitvi dovoljenja krita s kapitalskimi viri, ki bodo na voljo v času pridobitve dovoljenja.

Kapitalski viri so opredeljeni kot finančno premoženje, ki je prosilcu zanesljivo na voljo. Vključujejo lahko naslednje finančno premoženje, če ga potrdijo nadzorniki: izposojena sredstva, bančne garancije, zasebni finančni viri delničarjev in finančni instrumenti, ki so bili ali bodo izdani na finančnih trgih, itd. Pričakuje se, da bo prosilec dokazal razpoložljivost teh dodatnih virov.

Primeri

Spodnji primeri ponazarjajo razlike v skupnem pričakovanem kapitalu ob pridobitvi dovoljenja, do katerih pride zato, ker so nekatere države članice določile višjo mejno vrednost glede zahtevanega ustanovnega kapitala, ter razliko med vplačanim kapitalom in skupnim pričakovanim kapitalom.

Prvi primer: kapitalske zahteve presegajo zahteve glede ustanovnega kapitala

V tem primeru je ocenjeno, da so v prvih treh letih kapitalske zahteve dosledno višje od zahtev glede ustanovnega kapitala. Najvišji znesek kapitalskih zahtev – 12, tretje leto – se prišteje predvidenim kumulativnim izgubam v prvih treh letih – tj. 4 – kar znese 16. To je znesek pričakovanega kapitala v času izdaje dovoljenja kreditni instituciji (vključno s kapitalskimi viri). Znesek kapitala, ki ga je treba vplačati ob pridobitvi dovoljenja, je v tem primeru 8 (sestavljajo ga ocena kapitalskih zahtev za prvo leto – 6 – in predvidene izgube v prvem letu – 2).

Slika 1

Kapitalske zahteve presegajo zahteve glede ustanovnega kapitala

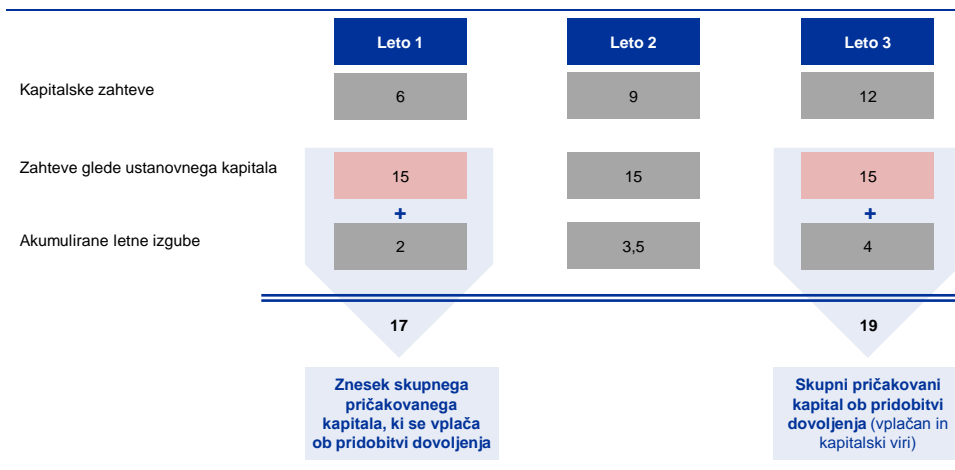
	Leto 1	Leto 2	Leto 3
Zahteve glede ustanovnega kapitala	5	5	5
Kapitalske zahteve	6	9	12
Akumulirane letne izgube	2	3,5	4
	8		16
	Znesek skupnega pričakovanega kapitala, ki se vplača ob pridobitvi dovoljenja		Skupni pričakovani kapital ob pridobitvi dovoljenja (vplačan in kapitalski viri)

Drugi primer: zahteve glede ustanovnega kapitala po nacionalni zakonodaji presegajo kapitalske zahteve

V tem primeru so zahteve glede ustanovnega kapitala – 15 – v prvih treh letih dosledno višje od kapitalskih zahtev. Ker je najvišji znesek 15, se za izračun uporabi znesek, ki izhaja iz zahtev glede ustanovnega kapitala, in ne znesek, ki izhaja iz kapitalskih zahtev. Zato se 15 prišteje kumulativnim izgubam v prvih treh letih – 4 – kar znese 19. V tem primeru znesek pričakovanega kapitala v času izdaje dovoljenja prosilcu (vključno s kapitalskimi viri) znaša 19, medtem ko se pričakuje, da bo ob pridobitvi dovoljenja vplačan znesek 17 (ustanovni kapital je 15 in še predvidene izgube v prvem letu – 2).

Slika 2

Zahteve glede ustanovnega kapitala po nacionalni zakonodaji presegajo kapitalske zahteve

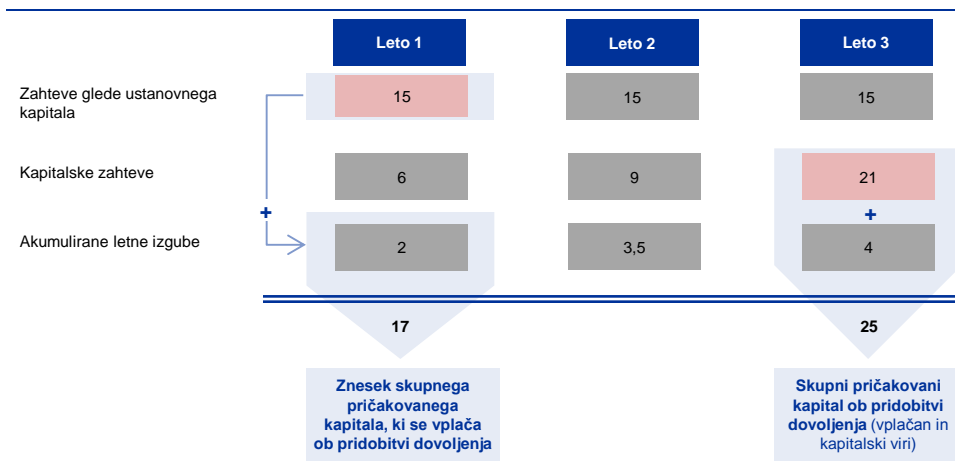

Tretji primer: uporaba najprej enega in nato drugega najvišjega zneska

V tem primeru se predvidene kapitalske zahteve hitro zvišujejo in v tretjem letu presežejo zahteve glede ustanovnega kapitala. Ta najvišji znesek – 21 – se prišteje predvidenim kumulativnim izgubam v prvih treh letih – 4 – kar znese 25. To je znesek pričakovanega kapitala v času izdaje dovoljenja prosilcu (vključno s kapitalskimi viri). Pričakovan znesek kapitala, ki se vplača ob pridobitvi dovoljenja – 17 – je enak kot v prejšnjem primeru.

Slika 3

Uporaba najprej enega in nato drugega najvišjega zneska

Najvišji znesek, ki se uporabi kot osnova za izračune, je – za razliko od zgornjih primerov – lahko ugotovljen tudi prvo ali drugo leto.

Poleg tega lahko nadzorniki v času izdaje dovoljenja zahtevajo dodaten kapital, če morajo biti krita specifična tveganja, npr. »tveganje v začetni fazi poslovanja« ali »izvedbeno tveganje«, odvisno od individualnih okoliščin, ki se pokažejo na podlagi analize od primera do primera.

Lokacija

Pričakuje se, da je v celoti vplačan zahtevani kapital prikazan v poslovnih knjigah kreditne institucije, razen če nacionalna zakonodaja ne določa drugače.

Čas

Priporočljivo je, da je celoten znesek pričakovanega kapitala v celoti vplačan pred izdajo dovoljenja. Če pa zaradi nacionalne zakonodaje ali prakse to ni izvedljivo, je treba pred pridobitvijo dovoljenja ali vsaj pred komercialnim začetkom delovanja¹¹ v celoti vplačati ustanovni kapital.

Dokazila o plačilu ali prenosu kapitala se predložijo nadzornikom, če tako zahteva nacionalna zakonodaja.

Bančne skupine

V nekaterih primerih so banke, ki so na novo pridobile dovoljenje, del obstoječe bančne skupine. Podrejena družba, ki je na novo pridobila dovoljenje, lahko vpliva na raven kapitala skupine, odvisno od njene velikosti in dejavnosti. Ko se bo ocenjeval morebiten vpliv subjekta z novo pridobljenim dovoljenjem na bančno skupino, se bodo upoštevale opustitve, če obstajajo.

Opustitev lahko odobrijo pristojni organi, z njo pa se subjektu, ki je na novo pridobil dovoljenje, omogoči izvzetje pri izpolnjevanju kapitalskih oziroma likvidnostnih zahtev na posamični osnovi. Namesto tega bodo zahteve za banko, ki je na novo pridobila dovoljenje, vključene v bonitetni obseg konsolidacije njene nadrejene družbe.

Če je mišljeno, da kreditni instituciji ne bo treba izpolnjevati kapitalskih oziroma likvidnostnih zahtev na posamični osnovi, je treba odločitev o opustitvi sprejeti pred izdajo dovoljenja ali istočasno, ko institucija pridobi dovoljenje, da bo opustitev veljavna od pridobitve dovoljenja.

Običajno se opustitev odobri ob pridobitvi dovoljenja v primerih, ko sta prosilec oziroma njegova nadrejena družba že nadzorovani instituciji.

¹¹ Komercialen začetek delovanja se razume kot trenutek, ko kreditna institucija začne tržiti svojo ponudbo z namenom privabljanja komitentov.

Premostitvene banke

Načeloma morajo kapitalske in likvidnostne zahteve izpolnjevati tudi premostitvene banke, ki so na novo pridobile licenco.

Zaradi negotovosti, ki so v zvezi z vrednotenjem in stroški značilne za premostitvene banke, lahko nadzorniki v fazi po reševanju (potem ko so ocenili vsak primer posebej) določijo višje – ali nižje – kapitalske zahteve kot za subjekt, ki je bil njen predhodnik.

Na splošno mora premostitvena banka ohraniti enak odstotek kapitala, kot ga je imela njena predhodnica, pri čemer naj upošteva previdno vrednotenje aktive, pravic in obveznosti, ki so bile prenesene nanjo, dokler ne bo izvedena celovita ocena v okviru procesa nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja (SREP).

3.2 Poslovni načrt in organizacijska struktura¹²

Ko bo EBA sprejel osnutek regulativnih tehničnih standardov, bodo informacije, ki jih je treba predložiti kot del prošnje za pridobitev bančne licence, natančneje opredeljene ter bodo vključevale izčrpne dokumente in podrobnosti o širokem naboru tem.

Spodnji seznam sicer ni izčrpen, vendar navaja glavne teme, ki zanimajo nadzornike pri ocenjevanju poslovnega načrta.¹³

Nadzorniki lahko izpodbijajo predložene informacije, da bi preverili predpostavke, na katerih temelji poslovni načrt.

Poslovni načrt se navadno pripravlja za srednjeročne obdobje, tj. za časovni razpon od treh do petih let.

Predlagane dejavnosti in strategija

Da bi pristojni organi lahko ocenili poslovni model in s tem povezan profil tveganosti, mora prosilec v skladu s členom 10 CRD IV in nacionalno izvedbeno zakonodajo predložiti informacije o predlaganih dejavnostih, ki se bodo izvajale. Od prosilca se pričakuje, da opiše splošno strategijo ter posamezne korake, s katerimi bodo doseženi strateški cilji institucije.

Nadzorniki ocenijo informacije v poslovnem načrtu, ki zadevajo ponujene produkte in storitve, segment in lokacijo ciljnih komitentov, fizične oziroma digitalne distribucijske kanale ter nameravano tržno pozicioniranje v razmerju do konkurentov.

¹² Ta razdelek se nanaša na razdelek 5.2 o poslovnem načrtu v vodniku za pridobitev licence.

¹³ Kadar je to ustrezno in kadar nacionalna zakonodaja to dopušča, lahko nadzorniki zahtevajo predložitev dodatne dokumentacije, kot je na primer izstopni načrt, ki opisuje urejeno prenehanje poslovanja kreditne institucije brez neizpolnitve obveznosti.

Pri ocenjevanju časovnice izvajanja predlaganega poslovnega načrta bodo nadzorniki upoštevali tako vsebino, prednostne naloge in roke posameznih načrtovanih korakov kakor tudi fiksne in variabilne stroške, ki izhajajo iz izvajanja.

V prošnji je treba navesti tudi informacije o načrtovani priključitvi sistemu jamstva za vloge in institucionalni shemi za zaščito vlog, kjer je to relevantno.

Gospodarsko okolje in uspešnost poslovnega modela

Nadzorniki ocenijo položaj kreditne institucije v makroekonomskem okolju, ob tem pa upoštevajo tudi poslovno okolje.

Okolje daje nadzornikom kontekst, da lahko razumejo glavne predpostavke, na katerih temeljijo napovedi. Nadzorniki pogosto izpodbijajo temeljne predpostavke, da bi zagotovili, da so te realistične, napovedi pa uresničljive.

Uspešnost poslovnega modela se ocenjuje s pregledom glavnih dejavnikov ustvarjanja dobička in sposobnosti subjekta, da v prvih treh letih delovanja ustvarja zadostne donose. Nadzorniki ocenjujejo tudi vzdržnost poslovnega modela kreditne institucije, pri čemer preverijo sposobnost ustvarjanja dobička v prihodnje ter pričakovan profil tveganosti v časovnem obdobju poslovnega načrta.

Finančne napovedi

Ocenjevanje finančnih napovedi temelji na napovedani bilanci stanja in izkazu poslovnega izida za najmanj tri polna leta dejavnosti, ki jih izvaja prosilec.

V napovedih naj bosta navedena osrednji ali osnovni scenarij ter neugodni scenarij, tako da lahko nadzorniki ocenijo uspešnost in vzdržnost poslovnega modela v različnih razmerah. V obeh scenarijih je treba pojasniti predpostavke, na katerih temeljita, ter zakaj so bile izbrane in zakaj so po mnenju prosilca realistične.

V obeh scenarijih je treba navesti, kakšen je njun vpliv na kapitalske in likvidnostne količnike.

V posredovanih finančnih informacijah je treba opisati tudi profil financiranja prosilca, diverzifikacijo ter vire financiranja, ki jih bo uporabil, oziroma morebitno nastalo zadolženost.

Na podlagi finančnih napovedi se ocenjuje, ali sta znesek in kakovost kapitala, ki ga zagotavlja prosilec, zadostna za absorbiranje izgub, ki izhajajo iz profila tveganosti kreditne institucije, vključno z napovedanimi izgubami na podlagi neugodnega scenarija.

Organizacijska struktura

Nadzorniki pri ocenjevanju jasnosti in učinkovitosti organizacijske strukture kreditne institucije ne preverijo samo organizacije zaposlenih v operativi, ampak tudi organizacijo vodstvenih ravni.

V oceni se presoja, ali splošna organizacija omogoča kreditni instituciji, da svoje dejavnosti izvaja učinkovito, odgovorno in kontrolirano.

Nadzorniki so pozorni tako na razporeditev nalog in na linije poročanja kakor tudi na organizacijo ter na kvalitativno in kvantitativno sestavo funkcije upravljanja tveganj in kontrolne funkcije.

Ureditev notranjega upravljanja

Ureditev notranjega upravljanja institucije je sestavni del korporativne strukture ter prispeva k temu, da je institucija za svoj namen primerno organizirana.

Pri ocenjevanju ureditve notranjega upravljanja se preverjata sestava in vloga upravljalnih in nadzornih organov, vključno z ustreznimi komisijami. Sem sodi tudi ovrednotenje njihove skladnosti z nacionalno zakonodajo.

Upravljavska struktura se ocenjuje na podlagi kriterijev transparentnosti, odpornosti ter sposobnosti, da omogoča učinkovito sprejemanje odločitev z jasno razporeditvijo pooblastil in pristojnosti na vseh ravneh.

Poleg tega je treba v skladu z relevantno zakonodajo Unije in nacionalno zakonodajo z ureditvijo notranjega upravljanja zagotoviti ustrezen sistem medsebojnega nadzora, zaščititi upravljalni organ pred neprimernimi vplivi ter omogočiti odkrivanje primerov nasprotja interesov.

Okvir notranjih kontrol in upravljanja tveganj

Okvir notranjih kontrol in upravljanja tveganj mora v skladu z relevantno zakonodajo Unije in nacionalno zakonodajo celovito pokrivati dejavnosti kreditne institucije in nastala tveganja. Pri ocenjevanju omenjenega okvira nadzorniki preverijo, ali uporabljene usmeritve in metodologije omogočajo učinkovito prepoznavanje, merjenje in spremljanje tveganj, vključno z dejavnostmi zunanjih izvajalcev.

Načeloma morajo imeti funkcije upravljanja tveganj, skladnosti poslovanja s predpisi in notranje revizije zadostno število kompetentnih zaposlenih. Tako se bodo v oceni upoštevali velikost funkcij v primerjavi z velikostjo in kompleksnostjo kreditne institucije, geografska lokacija funkcij v primerjavi z lokacijo, kjer kreditna institucija dejansko izvaja dejavnosti, ter ali ima okvir notranjih kontrol in upravljanja tveganj na voljo zadostna tehnološka sredstva.

IT-infrastruktura in načrtovanje neprekinjenega poslovanja

Kreditne institucije pri poslovanju v veliki meri uporabljajo informacijsko tehnologijo, zlasti pri zagotavljanju storitev spletnega in mobilnega bančništva. Zato je pomembno, da je IT-infrastruktura zanesljiva ter da so bili sprejeti ustrezni ukrepi pri načrtovanju neprekinjenega poslovanja.

Nadzorniki ocenjujejo zmogljivost IT-infrastrukture, ki mora v normalnih razmerah in v stresnih obdobjih zadovoljiti tekoče in prihodnje poslovne potrebe.

Od kreditnih institucij se pričakuje, da vzpostavijo ustrezne usmeritve in procese za prepoznavanje, ocenjevanje, spremljanje in upravljanje IT-tveganja.

Načrt neprekinjenega poslovanja, vključno z obnovitvijo po IT-katastrofi, se ocenjuje z namenom preveriti, ali zagotavlja ustrezno odpornost in ohranjanje kritičnih operacij v primeru hudih motenj.

Ureditev zunanjega izvajanja

Dejavnosti, oddane zunanjim izvajalcem, so bolj tvegane, naj so oddane znotraj skupine, katere članica je kreditna institucija, ali zunanjim ponudnikom. Te dejavnosti so zato še posebno pod drobnogledom, pri ocenjevanju pa se med drugim upošteva naslednje:

- narava dejavnosti, oddanih zunanjim izvajalcem, in razlogi za zunanje izvajanje;
- izkušnje, pretekla uspešnost in lokacija ponudnikov storitev;
- zanesljivost politike zunanjega izvajanja in njen vpliv na upravljanje tveganj, zlasti pri čezmejnem zunanjem izvajanju;
- pogodbeni dogovor v obliki dogovora o ravni storitev.

Nadzorni režim

Prošnje za pridobitev bančne licence se ocenjujejo v skladu z načeli doslednosti in zagotavljanja enakih konkurenčnih pogojev.

© **Evropska centralna banka, 2018**

Poštni naslov 60640 Frankfurt na Majni, Nemčija
Telefon +49 69 1344 0
Spletno mesto www.bankingsupervision.europa.eu

Vse pravice so pridržane. Razmnoževanje v izobraževalne in nekomercialne namene je dovoljeno pod pogojem, da je naveden vir.

Za terminologijo glej [SSM glossary](#) (samo v angleščini).